

Stichting de Betovering
gevestigd te 's-Gravenhage

Rapport inzake de
Jaarrekening 2020

Inhoudsopgave

	Pagina
Accountantsrapport	
Opdracht	3
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	3
Algemeen	7
Financiële positie	7
Meerjarenoverzicht	8
Bestuursverslag	
Bestuursverslag	10
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2020	24
Staat van baten en lasten over 2020	25
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	26
Toelichting op de balans	28
Toelichting op de staat van baten en lasten	31

ACCOUNTANTS RAPPORT

accountancy
administratieve dienstverlening
salarisverwerking
belastingadvies en consultancy

Aan het bestuur van
Stichting de Betovering

Rijswijk, 25 februari 2021
Briefnummer: 20210107/1117/EL

Geacht bestuur,

Opdracht

Wij hebben de opdracht gekregen de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2020 van Stichting de Betovering te 's-Gravenhage te controleren.

Onze controleverklaring is hieronder opgenomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting de Betovering te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting de Betovering per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met RJ 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting de Betovering zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het directieverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de huishouding te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het

opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is.

Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 25 februari 2021

Lucro accountancy B.V.

A handwritten signature in black ink that reads "EML Looije". The letters are cursive and somewhat stylized.

E.M.L. Looije MSc RA

Algemeen

Oprichting stichting

Blijkens de akte d.d. 25 mei 2000 is Stichting de Betovering per genoemde datum opgericht. De statuten zijn op 25 februari 2015 geactualiseerd.

Activiteiten

Stichting de Betovering laat zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd actief en receptief genieten van kwalitatief hoogwaardig werk van professionele kunstenaars en laat hen de kracht van de verbeelding ervaren. Stichting de Betovering wil hiermee bijdragen aan de ontwikkeling van een zo breed mogelijk samengestelde groep kinderen.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn opgenomen conform de jaarrekening van voorgaand boekjaar.

Financiële positie

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van de stichting verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening. Wij geven hierna een opstelling van de balans per 31 december 2020 in verkorte vorm.

Financiële structuur

	<u>31-12-2020</u>		<u>31-12-2019</u>	
	€	%	€	%
Activa				
Vorderingen	35.453	42,9	77.822	63,8
Liquide middelen	47.133	57,1	44.234	36,2
	<u>82.586</u>	<u>100,0</u>	<u>122.056</u>	<u>100,0</u>
Passiva				
Stichtingsvermogen	51.245	62,1	72.745	59,6
Kortlopende schulden	31.341	37,9	49.311	40,4
	<u>82.586</u>	<u>100,0</u>	<u>122.056</u>	<u>100,0</u>

Meerjarenoverzicht

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€	€	€	€
Activa					
Vlottende activa					
Vorderingen	35.453	77.822	67.202	48.684	61.452
Liquide middelen	47.133	44.234	16.990	41.368	6.577
Totaal activa	82.586	122.056	84.192	90.052	68.029
Passiva					
Stichtingsvermogen	51.245	72.745	58.642	67.528	49.675
Kortlopende schulden	31.341	49.311	25.550	22.524	18.354
Totaal passiva	82.586	122.056	84.192	90.052	68.029
	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€	€	€
Baten	332.827	491.016	540.932	446.857	444.663
Totaal van netto resultaat	-21.500	14.103	-8.886	17.853	5.572
Stichtingsvermogen	51.245	72.745	58.642	67.528	49.675

BESTUURSVERSLAG

Verslag van het bestuur

Het eenentwintigste jaar in het bestaan van onze stichting De Betovering zal de geschiedenis ingaan als een jaar waarin gebeurde wat we in onze jaarlijkse analyse van risico's niet hadden kunnen voorzien: het onzichtbare coronavirus bepaalde vanaf maart onze werkzaamheden en leidde er uiteindelijk helaas toch toe dat we – ondanks alle doorgevoerde aanpassingen - kort voor de start van het festival hebben moeten besluiten het festival niet door te laten gaan. Gelukkig konden onderdelen van de programmering bij diverse partners binnen de beperkte toelatingmogelijkheden nog wel doorgaan.

Zo'n ernstige bedreiging van buitenaf waarbij de belangrijkste doelstelling van De Betovering niet wordt gerealiseerd, kan de continuïteit van een instelling in gevaar brengen. De onverminderde steun van onze subsidiënt de gemeente Den Haag en van de diverse fondsen alsmede onze in het verleden opgebouwde buffer voor financiële tegenvallers bleken een waarborg voor onze continuïteit die nimmer in gevaar is gekomen. Ook hebben wij geen gebruik hoeven maken van de steunmaatregelen van de overheid.

De corona-crisis betekende een enorme extra inspanning voor het team van De Betovering. De directeur en de vaste medewerkers hebben steeds moeten inspelen op veranderende omstandigheden en uiteindelijk toch de teleurstelling moeten verwerken dat een geheel aan corona aangepast festival op het laatste moment toch niet door kon gaan. Wij zijn hen zeer erkentelijk voor de bewonderenswaardige wijze waarop zij in dit moeilijke jaar 2020 hebben gefunctioneerd.

De directeur geeft in het verslag van de directie een uitgebreide toelichting op de activiteiten in 2020.

Financieel hebben we het jaar 2020 afgesloten met een verlies van € 21.500. Dit nadelige resultaat is in mindering gebracht op het eigen vermogen van de stichting dat per 31 december 2020 € 51.245 bedraagt. Dit eigen vermogen is bedoeld als buffer voor tegenvallende resultaten. Bij de jaarrekening 2020 is een goedkeurende controleverklaring van de accountant opgenomen.

Met het jaar 2020 wordt de kunstenplanperiode 2017-2020 afgesloten. Met inachtneming van de corona-situatie zijn wij van mening dat De Betovering heeft voldaan aan de gestelde subsidievereisten. Het financiële resultaat over de periode 2017-2020 is per saldo positief € 1570,-.

Bestuur en directie volgen de Governance Code Cultuur. In een aparte bijlage in het jaarverslag is toegelicht op welke wijze de code wordt nageleefd. In 2020 hebben geen mutaties in het bestuur plaatsgevonden. Het bestuur is divers samengesteld overeenkomstig de Code Diversiteit & Inclusie.

In 2020 heeft door de corona-situatie meer overleg plaatsgevonden tussen directie en bestuur, ten dele in zoom-vergaderingen. In totaal is 8 keer met het gehele bestuur overlegd. Daarnaast was sprake van meer dan gebruikelijk overleg tussen directeur en individuele bestuursleden. Naast de corona-consequenties zijn onder meer besproken: het jaarverslag en de jaarrekening 2019, het projectplan en de [aangepaste] begrotingen voor 2020, de governance, het functioneren en de beloning van de directeur en de vaste medewerkers, de beoordeling van het beleidsplan 2021-2024 en de zelfevaluatie van het bestuur.

In 2019 heeft De Betovering het beleidsplan voor 2021-2024 ingediend bij de Gemeente Den Haag. In dit beleidsplan vroegen wij om extra geld om in te kunnen spelen op de veranderende wereld en de rol die wij daarin kunnen spelen, bijvoorbeeld voor een cultureel divers project 'andere helden, nieuwe verhalen' en voor het aanjagen van verduurzaming o.a. op de diverse locaties. De Adviescommissie was zeer positief over De Betovering en adviseerde het gevraagde bedrag te honoreren hetgeen inmiddels is geschied via de gemeentelijke begroting. Dit betekent een jaarlijkse subsidie van € 172.000 voor 2021 hetgeen ruim € 58.300 meer is dan in 2020. Ook het Fonds Podiumkunsten heeft voor de periode 2021-2024 een jaarlijkse subsidie van € 37.500 toegekend.

Op basis van het voorgaande vertrouwt het bestuur op een succesvolle voortzetting van de activiteiten van de stichting en ziet uit naar een mooi festival in 2021 dat op 15 oktober a.s. zal worden geopend.

Het bestuur bedankt iedereen voor de grote inzet in dit moeilijke jaar. Naast directie en medewerkers geldt dat uiteraard ook voor de vrijwilligers, de gemeente, de fondsen, de locaties, de bedrijven en de overige geldgevers die ondanks het niet doorgaan van het festival De Betovering hebben gesteund.

Den Haag, 25-02-2021

Het bestuur

Anja Overhoff, voorzitter

Jan Helderma, penningmeester

Maurice Haak, vice voorzitter

Fouzia Outmany, lid

Michiel Hendrix, lid

Shervin Nekuee, lid

Verslag van directie

Festival De Betovering – Internationaal kunstfestival voor de jeugd – editie 2020

Op 16 oktober jl. zou de eenentwintigste editie van Festival de Betovering beginnen. Door de corona-maatregelen die in de persconferentie van 13 oktober bekend werden gemaakt, en die op 14 oktober ingingen, **hebben we op 14 oktober het festival moeten annuleren**. We hadden samen met onze partners alle festivalonderdelen teruggebracht tot een veilige versie voor maximaal 30 bezoekers. Echter, met de coronamaatregelen genoemd in de persconferentie drie dagen voor aanvang van het festival, met de opdracht om geen theaterfestivals te organiseren, niet de randen van de maatregelen op te zoeken én verkeersbewegingen plus sociale contacten nog meer te beperken vonden wij het niet verantwoord om (groot)ouders en kinderen te activeren om in een week naar 500 activiteiten te gaan. We hebben dit besluit met heel veel pijn in het hart genomen. Want juist in deze tijd vinden we het zo belangrijk dat we kinderen uitnodigen om hun fantasie te gebruiken als antwoord op alle beperkingen en onzekerheden van nu. Door alle betrokkenen was er maandenlang zoveel geïnvesteerd, om toch samen dát te creëren wat er wél mogelijk was, waar er wél ruimte was.

In april, maar ook later nog, hebben we overwogen om het festival af te zeggen. Dat was de veiligste optie. Toch is er steeds weer voor gekozen om dat niet te doen. Opgeven was veilig, maar niet sociaal. Dan ontnamen we het publiek toen al het perspectief en de kans op een mooi festival in oktober, en ontnamen we zóveel makers en andere betrokkenen toen al het perspectief en kans op werk voor oktober. Daarom zochten we dit jaar expliciet naar (ook financiële) partners die dat ook zo zagen, die samen met ons wilden blijven doorzoeken naar wat er wél kan, en die de inhoudelijke en financiële onzekerheid aankonden.

Zouden we online gaan? Daar waar we eerst heel trots waren op onze sector die zichzelf zo snel online presenteerde, volgde zorg over het zó vaak zelf gratis weggeven van hun kapitaal. Daarna volgde enthousiasme over nieuwe artistieke uitingen, nu gemaakt, júist online. Maar uiteindelijk heeft het nauwelijks consumeren van al dat online aanbod én het schrikbarende aantal uren dat onze kinderen nu achter schermen zitten (thuissscholing, communicatie met vrienden en spelletjes) ertoe geleid dat we besloten dat onze rol als festival niet online ligt, maar bij de LIVE ervaring, in welke vorm dan ook. Wij gingen wendbaar aan de slag om zoveel mogelijk kinderen een betoverende LIVE, niet digitale, ervaring te geven in de kunsten, dan wel een ervaring die de verbeeldingskracht van kinderen aan het werk zet, in hun vrije tijd, ook in de wijken. Daar waar mogelijk werden voorstellingen verplaatst naar 'de grote zaal' en gingen gezelschappen meermaals spelen. Een groot deel van de geplande internationale programmering stelden we uit naar een volgend jaar. De kans dat deze voorstellingen niet door konden gaan was immers het grootst, en de kosten per bezoeker veelal relatief hoog. De vrijgekomen middelen besteedden we, "support your locals", aan (opdrachten aan) makers om (inhoudelijk en praktisch) corona-proof aanbod te maken. Praktisch zodat we ook aanbod hebben mocht de wereld weer meer op slot gaan, inhoudelijk omdat we het belangrijk vinden dat de impact die deze periode op onze kinderen heeft ook artistiek en creatief behandeld wordt. Ook gingen we op zoek naar een alternatief voor de druk bezochte festivalcentra. Door Covid-19 konden we ook buiten op straat de 1,5 meter afstand en daarmee de veiligheid van de straattheater-acts en het winkelend publiek niet voldoende garanderen. Juist het spontane, maar daarmee oncontroleerbare karakter van het straattheater vormde dit jaar een extra risico. Naast het reguliere winkelend publiek trekken we ook extra publiek aan dat gericht op zoek gaat naar het straattheater. Aangescherpte overheidsmaatregelen waren er juist op gericht om het aantal sociale contactmomenten tussen mensen te beperken, om van boodschappen doen geen uitje te maken en die vooral in je eentje te doen. In overleg met de gemeente werd al vroeg besloten, het straattheater programma te annuleren.

We wilden ook solidariteit tonen met onze sector en met de vele partijen met wie de Betovering samenwerkt. Onze locatiepartners, workshopdocenten, makers en gezelschappen hebben het nu moeilijk. Het is ook belangrijk voor de stad om waar enigszins mogelijk de culturele activiteiten met creativiteit weer optimaal op te pakken, zeker ook voor de jeugdige bezoekers van ons festival. Behalve humanitair, zijn er ook bedrijfsmatig goede redenen voor solidariteit. Wij zijn namelijk afhankelijk van goed aanbod en gezonde locaties, en wij hebben belang bij continuïteit in de relaties met hen en ons publiek, met het oog op de plannen voor de komende jaren. De Betovering kan zich met een eigen vermogen dit jaar permitteren om in deze situatie naar onze partners coulanter te zijn dan anders op zakelijke basis zou geschieden. De Betovering heeft, met het kwalitatief en financieel gunstige subsidiebesluit voor 21/24, uitzicht op een behoorlijke financiële zekerheid voor de komende vier jaren.

Met flexibiliteit in de inhoudelijke ambities, met de inzet van een substantieel deel van ons eigen vermogen, met het aanpassen van uitgaven, en met de financiers die het accepteerden dat het festival dit bijzondere jaar zou gaan afwijken van de plannen, en wellicht zelfs (deels) geannuleerd zou moeten gaan worden, en tóch achter ons bleven staan, konden we (moedig) voorwaarts, de tering naar de nering, steeds flexibel kijkend naar wat er wél kan, en onze financiers op de hoogte houdend, dan zouden we overleven. We hebben hiermee een groot beroep gedaan op het vertrouwen van onze financiers.

De mate waarin het culturele leven het hoofd weet te bieden aan een naar verwachting voorbijgaande coronacrisis, hangt af van de veerkracht van dat leven zelf en van de steun die het daarbij ondervindt. Met name in de podiumkunst is het heel onwaarschijnlijk dat alleen eigen (veer)kracht volstaat. Daarom willen we dit jaar, nog meer dan anders, eerst eenieder die met ons op de barricade heeft gestaan om zich sterk te maken voor ons en voor het behoud van een cultureel leven, hartelijk danken voor zijn en/of haar trouwe betrokkenheid in deze uitdagende tijden. Bedankt voor de bereidheid om risico's te nemen, de flexibiliteit, het uithoudingsvermogen, de veerkracht en de bijdragen, in welke vorm dan ook: publiek dat toch kaartjes blijft kopen, de aanmoedigers langs de lijn, ons team en ons bestuur, de medewerkers van de theaters, musea en andere locaties, de gezelschappen, de workshopdocenten en natuurlijk de vele co-financiers zoals de Gemeente Den Haag, het VSB Fonds, Fonds 21, Fonds 1818, het Fonds Podiumkunsten, Janivo Stichting, Fonds Schiefbaan Hovius, Stichting Madurodam Kinderfonds, M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting, Mr. August Fentener van Vlissingen Fonds en Novotel City Centre.

Het festival moesten we uiteindelijk toch afblazen, maar podia en musea mochten, binnen de nieuwe maatregelen, wel nog het een en ander. Het festival is een coproductie met de festivallocaties, wij hebben de beslissing moeten nemen dat het festival niet doorging. Ook al bleken alle locaties achter onze beslissing te staan, deze beslissing had ook consequenties voor hen. Om deze redenen hebben we onze locaties de gelegenheid gegeven om ons festivalaanbod alsnog zelfstandig aan te bieden aan publiek. **Op deze manier is ongeveer 50% van de door ons geprogrammeerde voorstellingen en workshops uiteindelijk wel nog doorgegaan, alleen niet meer onder onze vlag.** De locaties die dat wilden hebben de afspraken met gezelschappen en makers van ons overgenomen. Het was fijn dat er deze herfstvakantie zo toch nog cultuuractiviteiten voor kinderen waren. Ook voor het team was het prettig dat een jaar werk (plannen, programmeren, overleggen met locatiepartners, gezelschappen en docenten, contracten afsluiten en pr voeren) niet helemaal voor niks was geweest. In een aparte bijlage van het jaarverslag staat een overzicht van welke programmaonderdelen alsnog via de locaties plaats hebben gevonden, maar we hebben dus geen cijfers over bijbehorende bezoekersaantallen en recettes. In de afrekening zult u zien dat de recettes '0' zijn, en de programmakosten aanzienlijk lager dan begroot.

Ook ongeveer de helft van de **Culturele Spelen** op 14, 15 en 16 oktober op de scholen is doorgegaan. De Culturele Spelen vormen de culturele tegenhanger van de sportieve Konings spelen in april. Met de Culturele Spelen wil De Betovering kinderen tijdens schooltijd laten ervaren wat er buiten de schoolmuren mogelijk is aan culturele

activiteiten en hen te helpen bij het zélf kiezen uit dat aanbod. De Spelen vinden plaats vlak voor de herfstvakantie op school en kunnen resulteren in presentaties of performances tijdens het festival. Scholen worden door De Betovering geholpen met de invulling van de spelen. Voor de Culturele Spelen in 2020 hebben we de beslissing om wel of niet verder te gaan bij de gezelschappen, docenten en scholen neergelegd. Besloten werd om de presentaties voor publiek binnen de festivalsetting niet door te laten gaan en het workshopprogramma voor de kinderen op de scholen, behalve het roepstoeter-project van Artemis, alsnog wél door te laten gaan. Op deze manier **hebben we 1705 kinderen uit 77 klassen van 10 scholen een programma op school kunnen bieden**; waarbinnen er onder begeleiding van onze kunstdocenten en kunstenaars 92 workshops gegeven zijn aan in totaal 1385 leerlingen van 8 Haagse basisscholen. MAAS theater en Dans, Huis van Gedichten en Haagse beeldend kunstenaars onder leiding van Lotte Verweij gaven deze workshops. Artemis en De Betovering zijn voornemens het project van Artemis alsnog in de Betovering 2021 voort te zetten. We brachten de Culturele Spelen een stap verder ten opzichte van vorig jaar en integreerden succesvol de marketing ervan in die van de Betovering. In een aparte bijlage in het jaarverslag wordt uitgebreid verslag gedaan over deze Culturele Spelen.

Van veel van de (vooral sociaal-maatschappelijke) locaties weten we dat ze de bouwplaten van **De deur naar waar** uitdeelden: Samsam, De Mussen, Stadsboerderij Woelige Stal, Mandelaplein, Theater de Vaillant, Stek de Paardenberg, Bibliotheek Schilderswijk, Bibliotheek Transvaal, Theater Dakota, Wijkcentrum Bouwlust, Wijkcentrum Escampade, Wijkcentrum Vrederust, Stek Kinderwinkel Moerwijk, BSO Dak Sion Moerwijk, Wijkcentrum Wateringse Veld, Bibliotheek Wateringse Veld, Bibliotheek Escamp, Theater aan het Spui, Vadercentrum Adam, De Nieuwe Regentes en Muzee Scheveningen. Kinderen maakten met deze bouwpakketten van Lotte Verweij minideurtjes, waarachter ze datgene beschreven of schilderden waar ze naar verlangden als ze hun fantasiedeur openden.

Het festival zou stadsbreed geopend worden door kinderen die thuis of op pleinen en scholen samen zongen en bewogen op het speciaal voor deze Betovering door Jan Groenteman gemaakte lied **'Kom uit je bubbel'**. Op www.debetovering.nl/kom-uit-je-bubbel waren het lied en de dansinstructies te vinden. Met dit lied werden kinderen aangemoedigd om uit hun figuurlijke bubbel te stappen en open om zich heen te kijken. Het is niet tot een opening gekomen, maar met het oefenen thuis en op school is dit lied alleen al via onze eigen facebookpagina 53000x bekeken, waarvan 1463 keer volledig afgespeeld, en daarnaast 2676 keer afgespeeld via YouTube. Deze aantallen zijn exclusief wat gedeeld is.

Vorbereidend werk dat gedaan is voor zaken die in de loop van het jaar geannuleerd zijn, kan helpen bij de volgende festivaledities. De speciaal voor deze festivaleditie gemaakte speurroutes van Lotte Verweij komen volgend jaar terug. Met enkele culturele partners zijn stappen gezet in het onderzoek of we de inhoud van onze festivalcentra verder kunnen ontwikkelen en daarbij sterker en meer cultureel divers kunnen maken. We hebben samenwerkingen in de stijgers staan om onze internationale gezelschappen in de toekomst meer te kunnen laten doorspelen in de regio. En er was een internationale showcase voorbereid. Op het organisatorische, en deels het inhoudelijke werk daarvoor zullen we kunnen terugvallen, zodra programmeurs weer internationaal gaan reizen.

De Betovering algemeen - buiten Corona-tijd.

De Betovering is het jaarlijkse internationale kunstfestival voor de jeugd (2-12 jaar) dat zich afspeelt in Den Haag op bijna alle podia, in de musea, bibliotheken en sinds een paar jaar ook in het breder publiek domein, bijvoorbeeld in winkelgebieden en bij sociaal-maatschappelijke organisaties. De nadruk ligt op de podiumkunsten. Dit negendaags publieksfestival vindt plaats tijdens de herfstvakantie. De doelgroep van het festival is breed samengesteld en omvat kinderen (en hun (groot)ouders) uit alle delen van de stad en regio, uit alle lagen van de divers samengestelde bevolking. De Betovering wil zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd actief en receptief laten genieten van kwalitatief hoogwaardig werk van (deels internationale) professionele kunstenaars, en hen de kracht van de verbeelding laten ervaren. Ze wil

hiermee bijdragen aan de ontwikkeling van een zo breed mogelijk samengestelde groep kinderen. Het festival maakt zich er sterk voor dat álle kinderen mee kunnen doen, ook kinderen voor wie bewegen, stilzitten, horen, zien, kaartjes kunnen betalen, de Nederlandse taal verstaan of prikkels verwerken niet vanzelfsprekend is. De Betovering staat aan het roer van een uniek samenwerkingsverband dat ruim 70 Haagse culturele organisaties, maatschappelijke instellingen en bedrijven verbindt.

Kunst draagt bij aan de ontwikkeling van het gevoel voor esthetiek, persoonlijkheid, visie op de maatschappij en aan talenten. In de leeftijd tussen 2 en 9 jaar moet een stevige basis worden gelegd voor latere cultuurparticipatie. Oudere kinderen bepalen steeds meer hun eigen agenda en zijn, na een introductie in hun jongste jaren, in staat om gemotiveerd zélf te kiezen voor kunstdeelname in hun vrije tijd. Interesse voor cultuur moet vaak worden aangewakkerd. Daarom is cultuureducatie een groot goed. Dit sluit aan op de visie van de gemeente Den Haag die daar veel in investeert. Met kunsteducatie maken veel kinderen, begeleid via school, kennis met de rijkdom van allerlei vormen van cultuur. Cultuurdeelname buiten schooltijd is een essentiële aanvulling op deze cultuureducatie. Van huis uit de ervaring opdoen om naar het theater te gaan en leren dat cultuurdeelname en reflectie hierop een vorm van vrijetijdsbesteding is, waarvoor en waarbinnen je individueel kunt kiezen, is van grote waarde. Dit heeft alles te maken met gewoontevorming, cultuur, identiteitsontwikkeling en zelfbewustzijn. Het merendeel van de Haagse kinderen komt buiten schooltijd niet vanzelf in aanraking met kunst. De Betovering heeft een belangrijke rol in het slaan van die brug. We willen de kunsten een plaats geven in het persoonlijke en sociale leven van zoveel mogelijk kinderen. Voor álle kinderen. In een stad met kinderen afkomstig uit meer dan honderd landen hebben de kunsten de kracht om drempels te slechten. Ze bieden een uitgelezen mogelijkheid voor een bijzondere gemeenschappelijke ervaring. Het beste culturele jeugd aanbod van het moment is te vinden in een trots en samenwerkend Den Haag. Negen dagen lang de leukste herfstvakantie voor álle kinderen. Dat is De Betovering.

De kernprogrammering bestaat uit voorstellingen en een uitgebreid workshopprogramma. Bij de voorstellingen kiezen we voor (deels internationale) bestaande, kwalitatief sterke producties van professionele theater- en dansgezelschappen voor de jeugd. Sinds 2018 programmeren we hierbinnen ook 3 relax-performances. De workshops, vaak op maat voor het festival gemaakt en altijd gegeven door professionele vakdocenten en kunstenaars, zijn meestal inhoudelijk gekoppeld aan voorstellingen of begeleid museumbezoek- of bezoek aan een tentoonstellingsruimte. Deze zorgen voor verdieping en soms reflectie. De randprogrammering bestaat uit festivalcentra, een slot, buitenprogrammering en vanaf 2018 het nieuwe onderdeel de *Culturele Spelen*. In 2020 kwam hier de prestigieuze *Nederlandse showcase jeugdtheater voor internationale programmeurs* bij, gecureerd en georganiseerd door Festival de Betovering en De Krakeling Amsterdam, met dank aan Dutch Performing Arts en Assitej NL.

Primeur voor De Betovering én voor Nederland zijn de **relax-performances** waarnaar we in 2017 onderzoek deden en die we sinds 2018 structureel gingen opnemen in ons programma. Dit zijn reguliere voorstellingen die aangepast worden voor kinderen die niet goed tegen veel prikkels kunnen. Lichteffecten, stroboscooplicht, geluiden of knallen worden verzacht of eruit gehaald. Ook wordt het zaallicht een beetje aangelaten, zodat het niet helemaal donker is. En als een kind om een bepaalde reden tijdens de voorstelling de zaal uit moet of wil, dan is dat geen probleem. We hebben ons hierbij laten inspireren en adviseren door festivalcollega's uit het buitenland met ervaring hierin, en door experts in neurodiversiteit in Nederland. Met deze relax-performances maken we een deel van het festival beter toegankelijk voor neurodivers publiek zoals kinderen met bepaalde vormen van hersenbeschadiging of kinderen met een stoornis in het autistisch spectrum, of een aandoening in het ad(h)d-, of het hoog sensitieve spectrum. Deze programmering wordt omkaderd met prikkelarme zones

in de foyers voor kinderen die zich moeten kunnen terugtrekken. En fotoboekjes over de routing in de theaters, bestemd voor de kinderen voor wie voorspelbaarheid belangrijk is. Dit alles leidt zichtbaar tot nieuw festivalpubliek. Het is fantastisch om terug te horen dat deze vorm van programmeren overgenomen is door enkele podia buiten De Betovering, ook buiten Den Haag. We zijn er trots op dat ons initiatief een spin-off binnen de sector teweegbrengt.

Communicatie met ons publiek

In de loop van het jaar is de omvang van de communicatie meermaals aangepast, door het steeds veranderend aantal bezoekers dat we zouden mogen verwelkomen. Toen het festival eenmaal geannuleerd moest, hebben we onze publiciteitsuitingen zoveel mogelijk stil gelegd. Desalniettemin is onderstaande gerealiseerd.

Generieke publiciteit

Om het grote publiek te bereiken voeren we een generieke marketing- en publiciteitscampagne. Daarvoor blijken onze website en de stadsbrede verspreiding van beeldmateriaal belangrijk. Alle Haagse basisscholen ontvangen, dit jaar dus via flyers, informatie over Festival de Betovering en over de Culturele Spelen. Ook veel scholen in de buurgemeenten, verspreiden deze festivalinformatie onder hun leerlingen. Onze locaties zetten hun eigen marketingapparaat in en ook vaste publiciteitspartners als de VVV werken mee. Daarnaast voeren we publiciteit via social media, nieuwsbrieven, persberichten, filmpjes op stadsschermen en citydressing. De lokale media zoals Omroep West, Den Haag Centraal en AD Haagsche Courant geven ons weer uitgebreid aandacht. Pathé, de bioscoop aan het Spui, toont kosteloos, vanaf 10 dagen voor het festival, het Betovering- reclamefilmpje, voorafgaand aan alle kinderfilms. Landelijk verspreidt het Citydogs netwerk onze posters en flyers op de kinderrijke adressen in de grote steden. Het AD en de Telegraaf geven online en via print aandacht aan het festival. Publiciteit via filmpjes en online marketing passen bij onze duurzaamheidsambities: extra publiciteit zonder extra papier. We kopen reclamefilmpjes in, voorafgaand aan kinderprogramma's van Z@pp op Uitzendinggemist.nl. Deze programma's worden vaak klassikaal op school bekeken, waardoor deze pre-rolls een extra groot bereik hebben. Rail-tv toont onze filmpjes kosteloos op de perrons van alle Nederlandse treinstations en NS-Onderweg deed dat, ook kosteloos, in de treinen in Nederland. We huren het marketingbureau INTK weer in om ons te helpen om onze Google Grants (gratis AdWords plaatsen ter waarde van maximaal \$10.000 per maand) zo goed mogelijk te gebruiken om (ook landelijk) potentieel publiek naar onze website te verleiden.

De brochure is dit jaar vervangen door flyers. Dat gaf ons de ruimte om flexibeler met het programma om te gaan. Dit was een van de nodige aanpassingen in de Covid context. De prijs van de brochure in milieubelasting, uren en geld, is al jaren hoog en er waren nu dus twee extra redenen 'tegen de brochure' bijgekomen, ondanks dat het goed verspreide programmaboekje goud waard is voor onze communicatie. Op dit moment is er in vrijwel elk gezin, door de thuischoling en de hiervoor in arme gezinnen uitgedeelde laptops, toegang tot, en ervaring met het internet. Deze beslissing voor dit specifieke jaar, kon tevens zicht geven op de effecten op het publieksbereik bij het vervangen van de brochure met het oog op de toekomst.

We hebben dit jaar ook onze huisstijl aangepakt, de vlaggen en rolbanieren in de stad een update gegeven en een 1.50m hoge flyerdisplay (in de vorm van onze mascotte Djimmie) laten maken voor elke festivallocatie en voor de basisscholen die deelnamen aan de Culturele Spelen. Onze online-marketingspecialist heeft de structuur van onze website aangepast, geschikt gemaakt voor mobiel, meer gebruiksvriendelijk en volledig beschikbaar in het Engels gemaakt. De marketing van de Culturele Spelen hebben we dit jaar visueel en in woord laten aansluiten bij die van de Betovering.

Bereik bijzonder gewenst publiek en gerichte publiciteit

Festival de Betovering wil dat alle kinderen mee kunnen doen en zoekt naar mogelijkheden voor kinderen waarbij bewegen, stilzitten, horen, zien, betalen, prikkels verwerken of de Nederlandse taal niet zo vanzelfsprekend zijn. Kinderen en ouders voor wie theater- of museumbezoek in de vrije tijd minder vanzelfsprekend is, bereiken we met het programma 'bereik bijzonder gewenst publiek' en met gerichte publiciteit. In dialoog met deze doelgroepen zoeken we naar ontwikkelkansen van het festival. We werken al jaren samen met verschillende organisaties aan het steeds meer toegankelijk maken van ons festival. Inmiddels hebben we een netwerk opgebouwd van welzijnsinstellingen, belangenorganisaties, scholen, wijkcentra en (buurt)verenigingen waar we ons 'bijzonder gewenst publiek' beter leren kennen en beter kunnen bereiken. In onze communicatie naar de partners spreken we niet meer van 'bijzonder gewenst publiek' maar van '**Iedereen Welkom**'.

Ondanks dat het festival geen doorgang heeft gevonden willen we onze inspanningen in de wijken en op het gebied van toegankelijkheid kenbaar maken. In dit bijzondere jaar, met alle beperkingen van dien, hebben we verder kunnen bouwen **met oog op de toekomst**. De omstandigheden vroegen om een andere manier van aanpak en dat gaf ons tegelijk ook de gelegenheid om het programma kritisch te beoordelen. 'Centrum-Schilderswijk', 'Escamp' en 'Toegankelijkheid' kregen ieder een eigen projectleider vanuit het kernteam. Hierdoor was er intern meer ruimte voor (spontaan) overleg en het bijsturen van de bepaalde strategie. Extern zijn ook stappen gemaakt wat betreft het persoonlijk contact met enkele nieuwe welzijnsorganisaties. We hebben *Iedereen Welkom* gelanceerd door middel van een nieuwsbrief die is verstuurd binnen Haaglanden naar ruim 300 organisaties op het gebied van welzijn en toegankelijkheid.

Er is al enkele jaren jaar extra aandacht voor kinderen uit de **Schilderswijk (Stadsdeel Centrum) en het stadsdeel Escamp**. In deze wijken is de participatie in de vorm van theater- of museumbezoek in de vrije tijd door kinderen, erg laag. Juist in deze moeilijke tijd, waarin kwetsbare gezinnen genoodzaakt thuis zitten met weinig perspectief, vonden we het van extra groot belang dat wij kinderen uit deze wijken een programma zouden blijven aanbieden en ons best zouden doen voor hen, ook al is het werk in deze wijken extra uitdagend. Deze groep wordt normaal gesproken actief, en op persoonlijke wijze, benaderd met het doel om mogelijke drempels te verlagen/weg te nemen. De hiervoor aangestelde projectmedewerker doet dit o.a. door maatwerkprogramma's te maken voor groepen van wijk- en buurtcentra, ouders voorlichting te geven over het festival tijdens hun eigen koffie-ochtenden en taallessen en te communiceren via de welzijnsorganisaties en wijkgerichte mediakanalen. Ook organiseren we extra activiteiten in de wijk zoals gratis workshops op locatie en straattheater. Dit jaar hebben we vooral gekeken naar de mogelijkheden die realiseerbaar waren binnen de genomen maatregelen:

- Ondanks de annulering van het festival hebben ook daar verschillende onderdelen alsnog doorgang kunnen vinden zoals; een volledig programma van 8 dagen in Theater Dakota, een workshop Animatie voor Stek de Paardenberg (specifiek voor deze groep en geen onderdeel van het officiële programma) en een workshop Vrijheidsbeeld bij wijkcentrum Escampade. Daarnaast hebben we de bouw pakketjes van 'De deur naar waar' in de twee stadsdelen extra onder de aandacht weten te brengen door onze partners in de wijken te activeren om ze uit te delen. In theater De Vaillant gingen twee workshops met Art-s-Cool door, evenals de dansvoorstelling 'Kleur beweegt jou!'. Vanwege de rol die De Vaillant inneemt in de wijk, is de drempel laag voor bewoners om hier naar binnen te stappen en met hun kinderen deel te nemen aan het programma van De Betovering.
- Buiten het officiële festivalprogramma om waren er voor het eerst ook gratis toegankelijke dansworkshops georganiseerd i.s.m. een nieuwe partner SWSDH op openbare pleinen in de wijken. Deze workshops zijn helaas door de coronamaatregelen niet doorgegaan.
- Als alternatief voor de festivalcentra en om dit jaar meer activiteiten naar de kinderen toe te brengen, hebben we het project De Deur naar Waar ontwikkeld waarbij vier speurroutes zijn uitgezet in de Schilderswijk, Transvaal, Moerwijk en Morgenstond. Aansluitend zijn daarbij bouw pakketjes ontworpen die door heel de

stad en met name door in Escamp en Centrum zijn verspreid onder de wijkcentra.

- We hebben dit jaar extra energie gestoken in onze online zichtbaarheid bij de partners in de wijken. De activiteiten bij Theater Dakota, de extra activiteiten bij de wijkcentra en de voorstellingen in Bibliotheek Escamp werden via Facebook gecommuniceerd door Stichting Mooi en Xtra Welzijn. Daarnaast werden onze geplande activiteiten doorgezet in het eigen netwerk van onze partners.
- We zijn zowel live als online aanwezig geweest bij buurtnetwerk bijeenkomsten voorafgaand aan het festival om over de mogelijkheden van de Betovering in de wijk te vertellen.
- Dit jaar bood de Ooievaarspas samen met ons, een Betovering-voorstelling in Theater Dakota gratis aan voor pashouders. Zoals elk jaar hebben we daarnaast weer (stadsbreed) opgetrokken met de Ooievaarspas. In samenwerking met hen communiceren we met de doelgroep met een kleine beurs dat bezoek mogelijk is met 50% korting op de toegangsprijzen en welke programmaonderdelen gratis te bezoeken zijn.

Binnen het aandachtsgebied **Toegankelijkheid** als onderdeel van ons programma Bereik Bijzonder gewenst Publiek richten we ons op kinderen en hun ouders met een fysieke beperking, inclusief auditieve of visuele beperking, kinderen met een taalbeperking of achterstand, kinderen die prikkelgevoelig zijn en op kinderen, en op mensen met een verstandelijke of meervoudige beperking.

Toegankelijkheid is nog in volle opbouw en we proberen middels vraaggericht onderzoek te ontdekken waar wij hulp, advies, iets extra's of juist iets totaal anders kunnen bieden of moeten doen om ook deze kinderen in aanraking met kunst te laten komen. Dit jaar is er dan ook hard gesleuteld aan de uitbouw van contacten waar ook KOO als partner bij heeft geholpen. Met KOO samen boden we workshops *Piano en Keyboard*, *Djembé*, en *Muziek en spel* aan, specifiek gericht op kinderen met een verstandelijke beperking. We kunnen steeds gericht nieuwsbrieven uitsturen en organisaties of persoonlijke contacten benaderen. Het is de weg van een lange adem en het veel (be)vragen van de doelgroep. We hopen dat nieuwe contacten via Sensibilize, Sencity Kids ons ook weer nieuwe inzichten kunnen geven. We toetsen en controleren de toegankelijkheid van de locaties: veel locaties hebben aanpassingen voor kinderen met een beperking. Deze informatie bieden we aan op onze website. Voor kinderen die de Nederlandse taal niet machtig zijn is er in het programmaoverzicht behalve de al bestaande menuknop "NDR = No Dutch required" sinds dit jaar ook de menuknop "Weinig Woorden". Daar staan alle voorstellingen die visueel aantrekkelijk zijn en waarin het gesproken woord niet zo belangrijk is, bijvoorbeeld met objecten en projecties, dans of circus. Voor anderstaligen (migranten en expats) is de website sinds dit jaar vrijwel volledig beschikbaar in het Engels, evenals de omschrijvingen van de NDR programmaonderdelen. Voor anderstaligen maken en verspreiden we ook een Engelstalige flyer (in andere jaren is dit een brochure met daarin een selectie uit het festivalaanbod waarbij gesproken taal niet van belang is). Ook maken en verspreiden we een Engelstalig persbericht. Verscheidene buurthuizen, maar ook internationale organisaties en bedrijven, betrokken ambassades en STET (Stichting The English Theatre Den Haag) helpen ons bij het benaderen van hun anderstalige achterban. Daarnaast bieden we de mogelijkheid om een tolk in te zetten bij een voorstelling of workshop. Voor kinderen die sneller last hebben van prikkels, ook kinderen met een bepaalde vorm van autisme of AD(H)D. AD(h)D zijn er aangepaste uitvoeringen van voorstellingen, de zogeheten relax performances, omkaderd met fotoboekjes van de betreffende locaties op de website en prikkelarme zones. Dit jaar programmeerde het Filmhuis Den Haag voor het eerst prikkelarme films. Daarbij hebben we geïnvesteerd in gehoorbescherming-koptelefoons voor de kinderen die geen noise-cancelling koptelefoon bezitten of deze van huis zijn vergeten mee te nemen. Ten slotte werkt De Betovering al jaren samen met Middin om haar festivalteam te complementeren met teamleden met een verstandelijke of meervoudige beperking. Dit jaar heeft de organisatie Possibilize, die talent met beperking koppelt aan stageplekken binnen de culturele sector, zich met veel enthousiasme hierbij aangesloten. We hoeven hier niet verder uit te wijden over de annulering van het festival die noodzakelijk was, maar we willen graag wel benoemen dat er door alle partijen, tot een week voor het festival, hard geknokt is om deze groep mensen een kans, een gelegenheid, een plekje te kunnen geven binnen De Betovering.

Zakelijk en organisatorisch

Met een annulering twee dagen voor aanvang, waren alle overhead- en publiciteitskosten al gemaakt. Bovendien was een eigen bijdrage al mee begroot én waren er dit jaar geen recettes. Dit was financieel uitdagend. We hebben ons er sterk voor gemaakt om de uitvoeringskosten zoveel mogelijk te beperken. Daarbij wilden we tegelijkertijd een zo groot mogelijk deel van onze zzp-ers en gezelschappen enigszins financieel tegemoet komen bij een annulering die zó kort van tevoren (één tot tien dagen) was gedaan. Aan onze co-financiers vroegen we om hun bijdrage in stand te houden, als wij zelf uit ons eigen vermogen een bijdrage zouden leveren aan deze festivaleditie van € 21.500 of meer. Mocht er minder nodig blijken, dan kon hun bijdrage naar rato gekort worden. Mochten financiële partners hier niet toe in staat of genegen zijn, dan zouden wij tot ca. € 30.000 van ons eigen vermogen bijdragen aan deze festivaleditie. Een hogere eigen bijdrage zou onze liquiditeitspositie in gevaar kunnen brengen. De hoogte van ons eigen vermogen eind 2019 bedroeg € 72.745, -. Indien we het met de bijdragen van onze co-financiers en onze € 30.000 eigen bijdrage niet redden, dan zouden we korten op de tegemoetkomingen aan zzp-ers en de gezelschappen. Uiteindelijk hebben we de bijdrage van deze financiers naar rato kunnen korten voor in totaal circa € 10.000.

Het jaar 2020 is in dit perspectief financieel naar verwachting afgesloten. Na aftrek van het nadelige resultaat van € 21.500, - bedraagt het eigen vermogen eind 2020 € 51.245, -. Dit vermogen is bedoeld als buffer voor tegenvallende resultaten. En in 2020 was daar duidelijk sprake van. Opvallend in de cijfers van 2020 is het ontbreken van recettes en de programma- en locatiekosten die aanzienlijk lager zijn dan begroot. Dit heeft te maken met de annulering van het festival. Hierbinnen is een deel van de door ons geprogrammeerde voorstellingen en workshops overgenomen door de festivallocaties. Er zijn kosten gemaakt voor *De Culturele Spelen* en *De deur naar waar*. En we zijn een deel van onze geannuleerde gezelschappen enigszins financieel tegemoet gekomen omdat de annulering zó kort van tevoren was gedaan.

De Betovering heeft in 2019 haar beleidsplan opgesteld voor de periode 2021-2024. Op basis van dit plan is De Betovering opgenomen in het Kunstenplan van de gemeente Den Haag met een toegekende subsidie van € 172.000,- per jaar voor de jaren 2021-2024. Dat is € 66.000,- per jaar meer dan bij aanvang van de vorige kunstenplanperiode en ruim € 58.500 per jaar meer dan de huidige hoogte van de door trendbijdragen verhoogde kunstenplansubsidie in 2020. Deze additionele middelen mogen we gebruiken om in de veranderende wereld onderzoek te doen naar de beste rol voor ons en in actie kunnen komen: in het belang van het festival zelf en/of van onze omgeving. Bijvoorbeeld door meer cultureel divers programma-aanbod aan te jagen en aan de slag te gaan met de adviezen uit de duurzaamheidsscan. Ook het Fonds Podiumkunsten heeft beschikt en gaat ons in 2021 t/m 2024 met € 37.500,- per jaar financieel ondersteunen. Dit is iets (€ 1.875,-) minder per jaar dan in de periode 2019-2020, maar geeft nu wel zekerheid en perspectief voor vier jaar, in plaats van twee.

We hebben de Culturele ANBI-status, wat ruimte geeft voor fiscaal aantrekkelijke giften. Ook vermelden we graag de 'verborgen, in de jaarcijfers niet-zichtbare' product- en dienstensponsoring, bijvoorbeeld van de vrijwilligers. Bestuur en directie werken overeenkomstig de Governance Code Cultuur. De Governance Code Cultuur wordt nageleefd en verantwoord. Binnen het bestuur en de directie is in 2020 opnieuw aandacht aan dit onderwerp gegeven. In een aparte bijlage in het jaarverslag is toegelicht op welke wijze de code actief wordt nageleefd.

In het bestuur zijn in 2020 wederom geen mutaties geweest. Dit bestuur geeft veel vertrouwen voor een stabiele toekomst. Ik dank het bestuur hierbij, ook namens het team, voor hun betrokkenheid, kunde en hart voor de zaak.

De samenstelling van het bestuur:

1. Anja Overhoff van der Lem (voorzitter)
Aangetreden: 10-09-2015 Datum van aftreden: 10-09-2021 (NB herbenoembaar voor 3 jaar)
2. Jan Helderma (penningmeester)
Aangetreden: 12-02-2013 Datum van aftreden: 12-02-2022 (NB niet herbenoembaar)
3. Maurice Haak (vicevoorzitter)
Aangetreden: 18-09-2014 Datum van aftreden: 18-09-2023 (NB niet herbenoembaar)
4. Fouzia Outmany
Aangetreden: 28-06-2018 Datum van aftreden: 28-06-2021 (NB herbenoembaar voor 2*3 jaar)
5. Michiel Hendrix
Aangetreden: 28-06-2018 Datum van aftreden: 28-06-2021 (NB herbenoembaar voor 2*3 jaar)
6. Shervin Nekuee
Aangetreden: 28-06-2018 Datum van aftreden: 28-06-2021 (NB herbenoembaar voor 2*3 jaar)

Het festival is georganiseerd in samenwerking met 52 kunst- en cultuurinstellingen en 12 basisscholen in Den Haag onder directie van Suzanne Verboeket, hierbij ondersteund door projectmedewerkers Chantal Hompe, Jana Mol, Pieterneel de Winter en Ellen Geertse. De maanden rondom en tijdens het festival worden zij ondersteund door meerdere freelancers en vrijwilligers. Het gehele team werkt op freelancebasis. De directie werkt op contractbasis en huurt de andere teamleden in. De interne organisatie bestaat nu uit 2,65 fte aan zzp-ers die het hele jaar door aan het festival werken en 0,17 fte aan zzp-ers die gedurende een deel van het jaar meewerken. Er is ook weer een stap gemaakt richting fair practice van het team.

Bij het zoeken naar een werkmethode die een positieve bijdrage zou leveren aan werkgeluk en effectiviteit kwamen we in januari uit bij **Scrum**. Binnen dit raamwerk wordt o.a. optimaal gebruik gemaakt van het zelforganiserend vermogen van teamleden en regelmatig gereflecteerd. We leerden over en oefenden met de verschillende rollen, de events, de backlog, het scrumbord en onderzochten de agile gedragsregels. We concludeerden uiteindelijk dat dit raamwerk positief bijdroeg aan ons werkgeluk en onze flexibiliteit. Toen we voor het eerst zoveel mogelijk vanuit thuis moesten werken, bleek deze methode bovendien naadloos te transformeren naar werken vanuit thuis. Het bord op kantoor werd vervangen door 'Trello', en ook 'Slack' deed zijn intrede. De transitie naar thuis werken was organisatorisch binnen een weekend geslaagd. Hoewel iedereen persoonlijk de fysieke afstand door het thuiswerken regelmatig mistte, bleek het organiseren op afstand weliswaar lastiger, maar zeker mogelijk. Scrum bleek daarnaast een mooi raamwerk om flexibel te werken binnen de continu veranderende context waar we mee te maken hadden.

We investeerden dit jaar in het samenstellen van een programma waarbinnen zoveel mogelijk overeind zou blijven, ook als regelgeving (weer) strenger zou worden. In de loop van het jaar zijn voortdurend programmaonderdelen afgevallen, aangepast en toegevoegd. Dit proces was uitdagend. Niet alleen intern met het thuiswerken en de onzekerheid van context en financiers, maar ook extern. We zijn een netwerkorganisatie. Een groot deel van onze partners kan minder adequaat handelen dan normaal. Men zoekt naar een nieuw normaal, is afhankelijk van elkaar en zoekt nieuwe manieren om inkomsten te genereren maar weet nog niet wat lukt. De organisatie heeft er alles aan gedaan om samen met haar partners kinderen tot en met 12 jaar een uitgebreid avontuurlijk én veilig programma te bieden. Waar het festival normaal van de hele stad één groot feest voor kinderen maakt, werd er dit jaar extra aandacht besteed aan het vermijden van drukte op de festivallocaties, aanvullende hygiënemaatregelen plus een slimme en veilige bezetting van de stoelen in de theaters, musea en andere culturele instellingen. Soms heel inventief: bij een van de voorstellingen zit het publiek met koptelefoon op het hoofd en toneelkijker in de hand in een reuzenrad. Het was onze uitdaging om drie belangen in balans te houden. De belangen van het team om plezierig en gezond te blijven werken, het benodigde extra werk door de continue veranderende perspectieven

v.w.b. de pandemie (direct voor onszelf, maar ook via onze partners) en de behoefte van alle belanghebbenden die op de hoogte gehouden wilden worden over een continu veranderend verhaal. Het mantra bleef: “De Betovering draait om de kracht van de verbeelding. Juist nú willen we kinderen uitnodigen om hun fantasie te gebruiken als antwoord op alle beperkingen en onzekerheden van deze tijd. Samen met onze culturele partners zetten we daarom alles op alles om ook dit jaar De Betovering door te laten gaan, op een manier waarbij de gezondheid van publiek en medewerkers prioriteit heeft. Met alle inventiviteit en flexibiliteit van dien. Dit wordt waarschijnlijk de meest bijzondere en avontuurlijke Betovering ooit.” We keken naar wat er wél kon, legden tegelijkertijd een prioriteit bij de gezondheid (zowel qua besmetting als qua werkdruk), en financieel gingen we uit van een jaar met een substantieel negatief saldo. Dit was mogelijk door ons eigen vermogen dat de afgelopen jaren is opgebouwd.

Sinds het najaar van 2019 is De Betovering aangesloten bij de Duurzaamheidskring voor Haagse evenementen en festivals. We nemen hier vrijwillig en actief aan deel. Wij hebben ons onder meer als doel gesteld om ieder jaar 20% minder CO2 uitstoot met ons festival te hebben. We produceerden opnieuw geen gadgets meer, kozen dit jaar bij de aanschaf van nieuwe rolbanieren, vlaggen en displays voor varianten die meerdere jaren gebruikt kunnen worden, en daar waar mogelijk kozen we voor duurzaam vervoer. We waren van plan om een voorstelling uit Chili te programmeren en het was gelukt om deze, in samenwerking met een impresariaat, naast De Betovering nog op 12 andere plekken in het land te laten spelen. Zo werd de milieubelasting van de vlucht meer legitiem. Van de afgeschreven citydressing zijn tasjes gemaakt door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en de bouw pakketjes voor de ‘deurtjes naar waar’ waren gemaakt van landbouwafval.

De toekomst

De kernwaarden van de Betovering zijn en blijven:

- Kwaliteitsprogrammering;
- Het publiek (kinderen) in de vrije tijd als uitgangspunt;
- Internationaal en cultureel divers;
- Samenwerking en spreiding in de stad.

We blijven trouw aan onze kernwaarden. We kiezen de komende jaren voor het sterker maken van ons fundament, rekening houdend met een veranderende omgeving: we verhogen onze interne kwaliteitsstandaarden op terreinen als **duurzaamheid, fair practice en diversiteit**.

Binnen ons onderscheidend vermogen willen we ook ruimte voor experiment en ontwikkeling. De wereld om ons heen verandert. We willen, daar waar we dat nodig vinden, onderzoek doen naar de beste rol voor ons en in actie kunnen komen: in het belang van het festival zelf en/of van onze omgeving.

*We willen meer cultureel divers programma-aanbod aanjagen d.m.v. het programma ‘**Andere helden, nieuwe verhalen**’. We willen jaarlijks drie nieuwe verbindingen leggen. Voor 2021 wordt een samenwerking met de Story Academy van Rose Stories onderzocht. Diversiteit zullen we echter niet uitbesteden maar internaliseren. We willen een eigen cultureel divers netwerk opbouwen van Haagse makers met verschillende culturele achtergronden.

*Ook voor de editie 2021 *programmeren we voorstellingen, workshops, een relax programma en de Culturele Spelen*. Als we hiermee zouden wachten totdat er een hele hoge mate van doorgang-zekerheid bestaat, dan is er bij voorbaat alweer een jaar verloren, wat schadelijk is voor de hele keten. Enkele programmaonderdelen die vorig jaar niet door konden gaan, komen terug. In 2021 opent Amare haar deuren. De Betovering is gevraagd om een bijdrage te leveren tijdens de openingsperiode en we zijn met hen in gesprek over hoe Amare in 2021 een centraal punt van

de Betovering kan zijn. Een mooie kans voor kinderen om kennis te maken met het nieuwe cultuurcentrum. Jaren later zullen ze nog weten hoe ze er vanaf het eerste uur bij waren. Ook organiseren we weer de *Internationale Showcase*, met Nederlands aanbod dat internationale programmeurs live óf online kunnen zien. Dit jaar komt onze kernwaarde 'internationaal' meer tot uiting in de verduurzaming van onze internationalisering dan in veel voorstellingen uit het buitenland in het festivalprogramma. *De festivalcentra, buitenprogrammering en het slotfeest zullen bescheidener* en gelaagd worden voorbereid. Afhankelijk van de regelgeving en mogelijkheden in oktober 2021 kunnen er meer of minder lagen doorgaan. Tot slot besteden we tijd en middelen aan nieuwe onderdelen die overeind blijven in een zwart, maar ook in een gunstig scenario.

- we gaan ons magazine uitbreiden tot een **vakantie-thuis-doeboek**. Geïnspireerd op een Donald Duck vakantieboek maar dan, in samenwerking met een aantal van onze musea en gezelschappen, gevuld met culturele inhoud.

- we gaan, samen met enkele partners, de mogelijkheden onderzoeken van **Betovering TV**. Negen dagen lang een cultureel programma voor kinderen op televisie rondom het Klokhuis. Hierin kan een dagelijkse terugblik / vooruitblik naar De Betovering deel van uitmaken, maar dit is ook de plek waar theatermakers en musea/beeldend kunstenaars de kans krijgen specifiek voor dit medium iets te maken. We geloven in een meerwaarde hiervan voor kinderen t.o.v. het tonen van registraties of live streams van voorstellingen die eigenlijk voor het podium gemaakt zijn. Dat de Nederlandse Publieke Omroep in actie komt voor de cultuursector en artiesten een alternatief podium wil bieden, biedt kansen.

Zowel het doe-boek als de Betovering TV kunnen, ook in betere jaren, een versterking blijven voor de Betovering, met het oog op inclusiviteit.

• We willen ook aan de slag met de adviezen die uit de duurzaamheidsscan komen en onze **internationalisering gaan verduurzamen** d.m.v. het compenseren van meerkosten van duurzaam vervoer, gezelschappen laten doorspelen in de regio en het faciliteren en aanjagen van artistieke uitwisseling tussen Nederlandse gezelschappen en gezelschappen uit het buitenland.

* We werken mee aan het voorbereiden van de **Oktober Kindercultuurmaand** welke waarschijnlijk voor het eerst in 2022 gerealiseerd kan worden.

We blijven graag van ieders ideeën, wensen, idealen en mogelijkheden horen! We bouwen de komende jaren verder aan onze doelstelling om zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd kennis te laten maken met kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk werk van professionele kunstenaars uit zowel binnen- als buitenland en hen zo de kracht van de verbeelding te laten ervaren. Dit doen we door de artistieke kwaliteit te borgen en te ontwikkelen, door intensief te communiceren met onze partners en ons publiek, en door goed cultureel ondernemerschap. Door ook in de wijken en op straat te programmeren weet de Betovering vele kinderen te bereiken die beperkt tot geen contact hebben met podia en musea. Stichting De Betovering wil hiermee bijdragen aan het genieten van kunst en cultuur door, en aan de ontwikkeling van, een zo breed mogelijk samengestelde groep kinderen.

Suzanne Verboeket

Directeur
25 februari 2021

JAAKREKENING

Balans per 31 december 2020

(na voorstel resultaatbestemming)

Activa

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
Vlottende activa					
Vorderingen					
Vorderingen op handelsdebiteuren	1	-		10.630	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2	28.856		22.245	
Overige vorderingen en overlopende activa	3	6.597		44.947	
			35.453		77.822
Liquide middelen	4		47.133		44.234
Totaal activazijde			82.586		122.056
Passiva					
Stichtingsvermogen					
Continuïteitsreserve	6		51.245		72.745
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers en handels- kredieten		1.773		25.598	
Overige schulden en overlopende passiva	7	29.568		23.713	
			31.341		49.311
Totaal passivazijde			82.586		122.056

Staat van baten en lasten over 2020

		2020	Budget 2020	2019
		€	€	€
Baten	8			
Publieksinkomsten	9	1.114	126.100	116.678
Subsidies gemeente Den Haag	10	121.350	153.225	142.696
Sponsors en zakelijke donateurs	11	-	28.800	21.267
Fondsen	12	159.736	180.000	171.000
Subsidies overig	13	50.627	54.375	39.375
		<u>332.827</u>	<u>542.500</u>	<u>491.016</u>
Lasten				
Beheerkosten	14	117.604	120.200	111.505
PR en promotiekosten	15	94.810	122.600	103.025
Uitvoeringskosten	16	141.913	321.200	262.383
Totaal van som der kosten		<u>354.327</u>	<u>564.000</u>	<u>476.913</u>
Totaal van netto resultaat		<u>-21.500</u>	<u>-21.500</u>	<u>14.103</u>
Bestemming saldo van baten en lasten				
Continuïteitsreserve		<u>-21.500</u>		<u>14.103</u>

De in de budgetkolom opgenomen informatie betreft de begroting die door het bestuur is vastgesteld op 11 maart 2020.

Daar het festival door de Corona-maatregelen vlak voor de start van het festival is geannuleerd, zijn er minder inkomsten gerealiseerd terwijl er in het jaar wel kosten zijn gemaakt voor de uitvoering van het festival. De omvang van de tegemoetkoming aan een groot deel van onze financiële partners is zodanig, dat we op het begrote verlies uitkwamen.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting de Betovering is feitelijk en statutair gevestigd op Van Limburg Stirumstraat 41, 2515 PA te 's-Gravenhage en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27189663.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van Stichting de Betovering bestaan voornamelijk uit het organiseren van het internationale kunstfestival voor de jeugd in Den Haag.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Richtlijnen Jaarverslaggeving 640. De waardering van activa en passiva en de bepaling van de staat van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan, voor zover niet ander vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde en hebben een verwachte looptijd van minder dan één jaar.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Onder inkomsten van de stichting wordt verstaan de ontvangen subsidies en bijdragen ter uitvoering van de activiteiten van de stichting.

Toelichting op de balans

Activa

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
1 Vorderingen op handelsdebiteuren		
Vorderingen op handelsdebiteuren	-	10.630
	<u> </u>	<u> </u>
2 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	28.856	22.245
	<u> </u>	<u> </u>
3 Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen inkomsten	3.769	36.700
Waarborgsommen	2.532	2.532
Vooruitbetaalde kosten	296	1.015
Overige vordering	-	4.700
	<u>6.597</u>	<u>44.947</u>
	<u> </u>	<u> </u>
4 Liquide middelen		
ING Bank N.V., rekening-courant	44.188	40.676
Rabobank, rekening-courant	2.602	3.215
Kas	250	250
ING Bank N.V., spaarrekening	93	93
	<u>47.133</u>	<u>44.234</u>
	<u> </u>	<u> </u>

Passiva

5 Stichtingsvermogen

	Continuïteit sreserve
	€
Stand per 1 januari 2020	72.745
Mutatie uit resultaatverdeling	-21.500
Stand per 31 december 2020	<u>51.245</u>

6 Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is als buffervermogen bedoeld voor het kunnen opvangen van eventuele tekorten in de exploitatierekening. Voor het boekjaar 2020 is de continuïteitsreserve als gevolg van een negatief saldo in de exploitatierekening aangesproken.

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
7 Overige schulden en overlopende passiva		
Terugbetaling bijdragen financiers	10.177	-
Nog te betalen kosten	7.260	16.713
Reservering accountantskosten	7.000	7.000
Nog verschuldigde opleidingskosten	5.131	-
	<u>29.568</u>	<u>23.713</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

De aard van niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting is twee huurverplichtingen voor bedrijfsunits aangegaan.

Huurverplichting 1 voor een bedrag van circa € 4.600 per jaar. Deze huurverplichting is voor onbepaalde tijd met opzeggingstermijn van 3 maanden.

Huurverplichting 2 voor een bedrag van circa € 6.300 per jaar. Deze huurverplichting heeft een looptijd tot en met 31 januari 2021 waarna deze wordt voortgezet voor onbepaalde tijd met opzeggingstermijn van 6 maanden.

Tevens is er een huurverplichting voor opslagruimte voor een bedrag van circa € 3.300 per jaar. De huurverplichting is voor onbepaalde tijd met opzeggingstermijn van 15 dagen.

Gebeurtenissen na Balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die aanvullend als 'gebeurtenissen na balansdatum' verwerkt dienen te worden in de jaarrekening of op deze plaats vermeld moeten worden.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
8 Baten		
Fondsen	159.736	171.000
Subsidies gemeente Den Haag	121.350	142.696
Publieksinkomsten	1.114	116.678
Subsidies overig	50.627	39.375
Sponsors en zakelijke donateurs	-	21.267
	<u>332.827</u>	<u>491.016</u>

Diverse financiers hebben hun bijdrage toch toegekend ondanks het feit dat het festival vanwege corona niet kon doorgaan. De Betovering heeft echter een deel van het tekort over 2020 voor eigen rekening genomen. Hierdoor is voor diverse financiers de bijdrage naar rato gekort, totaal voor € 10.177.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
9 Publieksinkomsten		
Overige publieksinkomsten	1.114	3.604
Recettes	-	113.074
	<u>1.114</u>	<u>116.678</u>

10 Subsidies gemeente Den Haag

Gemeente Den Haag OCW Kunstenplan ABBA/VL/28177	112.953	113.696
Gemeente Den Haag Wijkbudget Escamp ABBA/VL/30750	5.000	10.000
Gemeente Den Haag DSO Evenementen ABBA/VL/28616 / 11089	3.397	15.000
Gemeente Den Haag Wijkbudget Centrum	-	4.000
	<u>121.350</u>	<u>142.696</u>

Stichting de Betovering
's-Gravenhage

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
11 Sponsors en zakelijke donateurs		
Ondernemersvereniging Grote Marktstraat	-	3.675
BIZ City Center	-	2.730
Ondernemersvereniging Spuimarktcomplex	-	2.310
Stichting Popdistrict (Grote Markt)	-	1.895
Vereniging Passagebelangen	-	1.785
Stichting Programmering Spuiplein	-	1.750
DAK kindercentra	-	7.122
	<u>-</u>	<u>21.267</u>
	<u><u>-</u></u>	<u><u>21.267</u></u>
12 Fondsen		
VSBfonds	58.098	60.000
Fonds 21	38.732	40.000
Fonds 1818	38.215	36.000
Janivo Stichting	9.683	10.000
Stichting Schiefbaan Hovius	7.262	-
Stichting Madurodam Steunfonds	4.841	5.000
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting	1.937	1.000
Mr. August Fentener van Vlissingen Fonds	968	1.000
Prins Bernhard Cultuurfonds	-	7.500
Stichting Sint Nicolaas Gasthuis	-	3.000
Stichting Zabawas	-	7.500
	<u>159.736</u>	<u>171.000</u>
	<u><u>159.736</u></u>	<u><u>171.000</u></u>
13 Subsidies overig		
Fonds Podiumkunsten	38.127	39.375
Fonds Podiumkunsten - internationalisering	12.500	-
	<u>50.627</u>	<u>39.375</u>
	<u><u>50.627</u></u>	<u><u>39.375</u></u>

Stichting de Betovering
's-Gravenhage

Bezoldiging bestuurders

Het bestuur is onbezoldigd. Er zijn geen vacatievergoedingen verstrekt in het boekjaar.

Gemiddeld aantal werknemers

2020

Aantal

Gemiddeld aantal werknemers

-

2019

Aantal

Gemiddeld aantal werknemers

-

De arbeidsinzet vanuit de activiteiten van de stichting wordt door zzp'ers verzorgd.

Lasten

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
14 Beheerkosten		
Coördinatiekosten	72.600	67.494
Bureaunkosten	20.364	17.747
Sponsorwerving	15.800	14.719
Administratiekosten	7.897	9.075
Representatiekosten	943	2.470
	<u>117.604</u>	<u>111.505</u>
	<u><u>117.604</u></u>	<u><u>111.505</u></u>
15 PR en promotiekosten		
PR/educatiemedewerker	39.400	30.148
PR Bureau	11.378	16.948
Uitvoeringskosten/distributie	23.136	24.188
Drukwerk en kopieerkosten	5.093	19.433
Ontwerpkosten	8.450	6.835
Kosten website	7.353	5.473
	<u>94.810</u>	<u>103.025</u>
	<u><u>94.810</u></u>	<u><u>103.025</u></u>

Stichting de Betovering
's-Gravenhage

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
16 Uitvoeringskosten		
Programmering/voorstellingen/workshop	90.389	161.807
Bijdrage programmering aan locaties dmv volledige afdracht van recettes	-	26.984
Locatiekosten	-420	2.216
Catering en aankleding activiteiten	1.210	14.723
Productiemedewerker	49.200	45.791
Vervoerskosten	1.534	10.862
	<u>141.913</u>	<u>262.383</u>

Analyse verschil uitkomst met budget

	2020		Budget 2020		Verschil	
	€	%	€	%	€	%
Baten	332.827	100,0	542.500	100,0	-209.673	-38,6
	332.827	100,0	542.500	100,0	-209.673	-38,6
Beheerkosten	117.604	35,3	120.200	22,2	-2.596	-2,2
PR en promotiekosten	94.810	28,5	122.600	22,6	-27.790	-22,7
Uitvoeringskosten	141.913	42,6	321.200	59,2	-179.287	-55,8
Totaal van som der kosten	354.327	106,4	564.000	104,0	-209.673	-37,2
Totaal van netto resultaat	-21.500	-6,4	-21.500	-4,0	-	-

Informatieverschaffing over de analyse van verschillen tussen de begroting en werkelijke cijfers

Daar het festival door de Coronamaatregelen vlak voor de start van het festival is geannuleerd zijn minder inkomsten gerealiseerd terwijl er in het jaar wel kosten zijn gemaakt voor de uitvoering van het festival.

's-Gravenhage, 25 februari 2021

Stichting de Betovering

A.S. Overhoff
Voorzitter

M. Haak
Vice-voorzitter

jan helderman

J.G.P.M. Helderma
Penningmeester

F. Outmany
Algemeen lid

M. Hendrix
Algemeen lid

S. Nekuee
Algemeen lid

TITEL	Stichting De Betovering - jaarrekening 2020
BESTANDSNAAM	01_BTR_20_JR_v04[1].pdf
DOCUMENT-ID	aff0c934e72ff8f170f7ebe24764e488b1dce87f
DATUMNOTATIE CONTROLESPOOR	DD / MM / YYYY
STATUS	● Voltooid

Documentgeschiedenis

 VERZONDEN	23 / 02 / 2021 17:10:21 UTC	Door edwin.looije@lucro.nl voor ondertekening verzonden naar Anja Overhoff (aoverhoff@casema.nl), Jan Helderma (j.helderma@planet.nl), Maurice Haak (haakmaurice@gmail.com), Fouzia Outmany (guernicanour@yahoo.ie), Shervin Nekuee (snekuee@minszw.nl) and Michiel Hendrix (michielhendrix@gmail.com) IP: 163.158.93.67
 BEKEKEN	23 / 02 / 2021 17:24:32 UTC	Bekeken door Jan Helderma (j.helderma@planet.nl) IP: 86.93.34.94
 BEKEKEN	23 / 02 / 2021 17:35:25 UTC	Bekeken door Anja Overhoff (aoverhoff@casema.nl) IP: 217.101.180.116
 ONDERTEKEND	23 / 02 / 2021 17:37:18 UTC	Ondertekend door Anja Overhoff (aoverhoff@casema.nl) IP: 217.101.180.116

TITEL	Stichting De Betovering - jaarrekening 2020
BESTANDSNAAM	01_BTR_20_JR_v04[1].pdf
DOCUMENT-ID	aff0c934e72ff8f170f7ebe24764e488b1dce87f
DATUMNOTATIE CONTROLESPOOR	DD / MM / YYYY
STATUS	● Voltooid

Documentgeschiedenis

 BEKEKEN	23 / 02 / 2021 19:19:21 UTC	Bekeken door Michiel Hendrix (michielhendrix@gmail.com) IP: 62.112.240.32
 ONDERTEKEND	23 / 02 / 2021 19:26:33 UTC	Ondertekend door Michiel Hendrix (michielhendrix@gmail.com) IP: 62.112.240.32
 BEKEKEN	25 / 02 / 2021 16:02:35 UTC	Bekeken door Fouzia Outmany (guernicanour@yahoo.ie) IP: 159.180.28.191
 BEKEKEN	25 / 02 / 2021 16:03:24 UTC	Bekeken door Maurice Haak (haakmaurice@gmail.com) IP: 87.214.80.85
 ONDERTEKEND	25 / 02 / 2021 16:03:56 UTC	Ondertekend door Maurice Haak (haakmaurice@gmail.com) IP: 87.214.80.85
 ONDERTEKEND	25 / 02 / 2021 16:07:33 UTC	Ondertekend door Fouzia Outmany (guernicanour@yahoo.ie) IP: 159.180.28.191

TITEL	Stichting De Betovering - jaarrekening 2020
BESTANDSNAAM	01_BTR_20_JR_v04[1].pdf
DOCUMENT-ID	aff0c934e72ff8f170f7ebe24764e488b1dce87f
DATUMNOTATIE CONTROLESPOOR	DD / MM / YYYY
STATUS	● Voltooid

Documentgeschiedenis

 ONDERTEKEND	01 / 03 / 2021 09:06:49 UTC	Ondertekend door Jan Helderma (j.helderma@planet.nl) IP: 86.93.34.94
 BEKEKEN	01 / 03 / 2021 12:02:08 UTC	Bekeken door Shervin Nekuee (snekuee@minszw.nl) IP: 144.43.250.53
 ONDERTEKEND	01 / 03 / 2021 12:04:37 UTC	Ondertekend door Shervin Nekuee (snekuee@minszw.nl) IP: 144.43.250.53
 VOLTOOID	01 / 03 / 2021 12:04:37 UTC	Het document is voltooid.